

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจปฏิกิริยาจริยธรรมของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลอื่นในสังคมไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบปฏิกิริยาจริยธรรมของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองของผู้อื่น ตามตัวแปรต้น 6 ตัวคือ เพศ คำลัษณา สถานภาพ อาชีพ หลักของครอบครัว สภาพความเป็นเมืองและภูมิภาค

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ครู และผู้ปกครอง จากโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งสิ้น 2835 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. แบบสอบถามเก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรต้น ประกอบด้วย ข้อคำถาม 10 ข้อเกี่ยวกับสถานภาพ เพศ อายุ ภูมิภาค ระดับการศึกษา เชื้อชาติ คำลัษณา อาชีพหลักของครอบครัว รายได้ทั้งหมดของทุกคนในครอบครัวรวมกันต่อเดือน และจำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว

2. มาตรการวัดปฏิภนการวิจัยธรรมต่อพฤติกรรมทางการเมืองของผู้อื่น ซึ่งผู้ช่วยค้ำสตราจารย์ ดร.ธีระพร อูวรรณโณ และคณะผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น โดยอาศัยแนวการสร้างจากมาตราจำแนก ความหมายของออสกูดและคณะ และมาตราจำแนกพฤติกรรมของทรีแอนด์ลี

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำมาตรวัดไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แตกต่างกันไประหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ดังต่อไปนี้

1. นักเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยตนเองในห้องเรียน โดยแจกมาตรวัดให้ คณะ 1 ฉบับ อธิบายวัตถุประสงค์ของการทำมาตรวัด และประโยชน์ที่จะได้รับ อธิบายคำสั่ง และคำชี้แจงในการตอบมาตรวัดให้นักเรียนฟังจนเข้าใจ แล้วสั่งให้ลงมือทำ โดยใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง
2. ครู ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนในการแจกมาตรวัดแก่ครู และอาจารย์ของโรงเรียน และรวบรวมส่งคืนผู้วิจัยภายในเวลา 1 สัปดาห์
3. ผู้ปกครอง มีวิธีการดำเนินการ 2 แบบคือ ในกรณีที่ทางโรงเรียนสามารถนัด มาประชุมที่ทางโรงเรียนได้ ผู้วิจัยจะดำเนินการเช่นเดียวกับนักเรียน ถ้าทางโรงเรียนไม่ สามารถนัดผู้ปกครองมาได้ ผู้วิจัยใช้วิธีฝากมาตรวัดกับนักเรียนที่ เคยทำหน้าที่ไปชี้แจงให้ผู้ปกครอง ทำที่บ้าน แล้วให้ทางโรงเรียนรวบรวมส่งคืนผู้วิจัยภายในเวลา 1 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) คำนวณและวิเคราะห์ค่าดังต่อไปนี้

1. มีขั้วม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนปฏิภนการวิจัยธรรม เป็น รายพฤติกรรมและจำแนกตามตัวแปรต้นทั้งหมด 6 ตัวแปร

2. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามตัวแปรต้น โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

3. ในกรณีที่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขึ้นไป จะเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ เพื่อหาความแตกต่างรายคู่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นักเรียน ครู และผู้ปกครอง จะมีปฏิริยาจริยธรรมทางบวกแน่ ๆ และจะไม่ มีปฏิริยาจริยธรรมทางลบแน่ ๆ ต่อพฤติกรรมทางการเมือง 2 พฤติกรรมคือ การสละเพื่อส่วนรวม และการคัดล้ง์ลิตการแก่ผู้ด้อยโอกาส

2. นักเรียน ครู และผู้ปกครอง จะมีปฏิริยาจริยธรรมทางบวกแน่ ๆ และอาจจะไม่มีปฏิริยาจริยธรรมทางลบต่อพฤติกรรมทางการเมือง 1 พฤติกรรมคือ การปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัด

3. นักเรียน ครู และผู้ปกครองอาจจะมีปฏิริยาจริยธรรมทางบวก และอาจจะไม่มีปฏิริยาจริยธรรมทางลบต่อพฤติกรรมทางการเมือง 3 พฤติกรรมคือ การเป็นหูเป็นตาให้เจ้าหน้าที่บ้านเมือง การสละสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล และการมีส่วนร่วมทางการเมือง

4. นักเรียน ครู และผู้ปกครอง อาจจะไม่ มีปฏิริยาจริยธรรมทางลบ และตัดสินใจไม่ได้ว่าจะมีหรือไม่มีปฏิริยาจริยธรรมทางบวกต่อพฤติกรรมทางการเมือง 1 พฤติกรรมคือ การลดหย่อนและการให้อภัยโทษ

5. นักเรียน ครู และผู้ปกครอง ตัดสินใจไม่ได้ว่าจะมีหรือไม่มีปฏิริยาจริยธรรมทางบวก และตัดสินใจไม่ได้ว่าจะมีหรือไม่มีปฏิริยาจริยธรรมทางลบต่อพฤติกรรมทางการเมือง 3 พฤติกรรมคือ การยอมปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง การต่อต้าน และการปกครองด้วยความรุนแรง

6. นักเรียน ครู และผู้ปกครอง ตัดสินใจไม่ได้ว่าจะมีหรือไม่มีปฏิริยาจริยธรรมทางลบ และอาจจะไม่มีปฏิริยาจริยธรรมทางบวกต่อพฤติกรรมทางการเมือง 1 พฤติกรรมคือ อกคิตในการปฏิบัติต่อบุคคลต่าง ๆ

7. นักเรียน ครู และผู้ปกครอง อาจจะไม่มามีปฏิริยาจริยธรรมทางบวก และอาจจะมีปฏิริยาจริยธรรมทางลบต่อพฤติกรรมทางการเมือง 6 พฤติกรรมคือ การให้และการใช้ อิทธิทธิ การใช้ตำแหน่งหน้าที่หามลประโยชน์ การทุจริตในการเลือกตั้ง การปิดบังผู้กระทำความ ผิดกฎหมาย การรับสินบนและการให้สินบน

8. นักเรียน ครู และผู้ปกครอง อาจจะมีปฏิริยาจริยธรรมทางลบ และจะไม่มามีปฏิริยาจริยธรรมทางบวกแน่ ๆ ต่อพฤติกรรมทางการเมือง 1 พฤติกรรมคือ การแจ้งความเท็จ

9. จากการเปรียบเทียบความแตกต่างของปฏิริยาจริยธรรมต่อพฤติกรรมทางการเมืองของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง จำแนกตามตัวแปรต้นทั้ง 6 ตัวแปรพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขึ้นไป ($P \leq .05$) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

9.1 เพศชาย และเพศหญิง มีปฏิริยาจริยธรรมต่อพฤติกรรมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq .05$) จำนวน 3 พฤติกรรม

9.2 บุคคลที่นับถือศาสนาพุทธ คริสต์ และอิสลาม มีปฏิริยาจริยธรรมต่อพฤติกรรมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq .05$) จำนวน 4 พฤติกรรม

9.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 8 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ครู และผู้ปกครอง มีปฏิริยาจริยธรรมต่อพฤติกรรมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq .05$) จำนวน 13 พฤติกรรม

9.4 บุคคลจากครอบครัวที่มีอาชีพเป็นผู้รับราชการ เป็นผู้ใช้แรงงาน ธุรกิจ การค้า และลูกจ้างเยาวชน มีปฏิริยาจริยธรรมต่อพฤติกรรมทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq .05$) จำนวน 4 พฤติกรรม

9.5 บุคคลจากใจกลางมหานคร ชานมมหานคร อำเภอเมือง และอำเภอชนบท มีปฏิริยาจริยธรรมต่อพฤติกรรมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq .05$) จำนวน 3 พฤติกรรม

9.6 บุคคลจากกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปฏิริยาจริยธรรมต่อพฤติกรรมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq .05$) จำนวน 12 พฤติกรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงสภาพที่เป็นจริง และแนวคิดเกี่ยวกับปฏิริยา
จริยธรรมของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ที่มีต่อพฤติกรรมในทางการเมืองของผู้อื่นในสังคม
ไทย ผลที่ได้มีข้อเสนอจะเป็นประโยชน์ไม่น้อยต่อการจัดการศึกษา และการจัดหาหลักสูตร การเรียน
การสอนในส่วนของจริยศึกษาหรืออื่น ๆ เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพของประชากรเป็นไปในทิศทางที่
ต้องการยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ อีกเช่น กลุ่มของเยาวชนนอกระบบ
โรงเรียน ข้าราชการฝ่ายปกครอง บุคคลที่มีอาชีพ ทหารหรือตำรวจ หรือในจังหวัดอื่น ๆ อีก
เพื่อให้ได้แนวคิด และปฏิริยาจริยธรรมที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. ควรได้มีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม เพื่อศึกษาตัวแปรต้นอื่น ๆ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ
ระดับการศึกษา การอบรมเลี้ยงดู และระดับสติปัญญา เป็นต้นว่า มีอิทธิพลต่อปฏิริยาจริยธรรมต่อ
พฤติกรรมทางการเมืองหรือไม่อย่างไร
4. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจว่ามีปฏิสัมพันธ์
กันหรือไม่ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางหรือสามทาง (Two-way or Three-way
Analysis of Variance)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย